

Carmen Iordăchescu

Rodica Dinescu

Daniela Stoica

Carmen Minulescu

Să dezlegăm tainele comunicării

Clasa a II-a • Partea 1

Carmen IORDĂCHESCU

**Rodica
DINESCU**

**Daniela
STOICA**

**Carmen
MINULESCU**

Să dezlegăm tainele comunicării

Clasa a II-a

Partea 1

 EDITURA CARMINIS
educațional

Copertă și ilustrații: Giorgian Gînguț

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

IORDĂCHESCU, CARMEN

Să dezlegăm tainele comunicării : clasa a II-a / Carmen Iordăchescu,
Rodica Dinescu, Daniela Stoica, Carmen Minulescu. - Pitești :

Carminis Educațional

80 p.; il.; 26 cm

2 vol.

ISBN 978-973-123-446-5

Partea 1. - ISBN 978-973-123-447-2

I. Dinescu, Rodica

II. Stoica, Daniela

III. Minulescu, Carmen

811.135.1

Copyright © Editura CARMINIS

Redactori: **Carmen Trandafirescu, Anastasia Budișteanu**

Tehnoredactori: **Mina Sudițu, Marina Zamfir**

Corectură: **autoarele**

Revizie: **Manuela Pană**

Tehnoredactare computerizată: Editura CARMINIS

Tiparul executat la SC MASTER PRINT SUPER OFFSET S.R.L. București

Comenzile se primesc la tel./fax: 0248 253 022, 0248 252 467, 0771 036 257

e-mail: editura_carminis@yahoo.com

sau pe adresa:

Editura CARMINIS

str. Exercițiu, bl. D 22, sc. B, ap. 1

cod 110242, Pitești, jud. Argeș

www.carminis.ro

CUPRINS

DESPRE ȘCOALĂ ȘI CARTE

<i>La școală, după Barbu Ștefănescu Delavrancea</i>	4
<i>Povestea cărții de povești, după Emilia Căldăraru</i>	8
<i>Fructul cel mai valoros, poveste din folclorul bulgar</i>	12
<i>Repetăm și învățăm!</i>	15
<i>Evaluare</i>	16
<i>Ne jucăm, lucrăm, progresăm!</i>	17

PE CĂRĂRILE TOAMNEI

<i>Bradul, poveste populară românească</i>	18
<i>Zile de toamnă, de George Coșbuc</i>	21
<i>Ce este toamna?</i>	23
<i>Pușorii, după Emil Gârleanu</i>	25
<i>Balada unui greier mic, de George Topîrceanu</i>	27
<i>Repetăm și învățăm!</i>	30
<i>Evaluare</i>	31
<i>Ne jucăm, lucrăm, progresăm!</i>	32

DESPRE PRIETENIE

<i>Doi prieteni, după Anton Pann</i>	33
<i>Împreună, după Cristina Tohănean</i>	37
<i>Un prieten</i>	40
<i>Cum să scapi de un dușman</i>	43
<i>Repetăm și învățăm!</i>	45
<i>Evaluare</i>	47
<i>Ne jucăm, lucrăm, progresăm!</i>	49

IARNA, O POVESTE

<i>Iarna pe uliță, de George Coșbuc</i>	50
<i>Fricosul, după Emil Gârleanu</i>	53
<i>Legenda omului de zăpadă</i>	56
<i>Maș-Crăciun-cu-barba-albă, după Otilia Cazimir</i>	59
<i>Repetăm și învățăm!</i>	62
<i>Evaluare</i>	63
<i>Ne jucăm, lucrăm, progresăm!</i>	64

ÎN LUMEA POVEȘTILOR

<i>De-a poveștile, de Passionaria Stoicescu</i>	65
<i>Broasca cea guralivă, poveste din Statele Unite ale Americii</i>	67
<i>Bătrâna și vasul, după o poveste chinezească</i>	70
<i>Spre Regatul secret, după Rosie Banks</i>	73
<i>Condeiele lui Vodă, adaptare după o legendă populară</i>	75
<i>Repetăm și învățăm!</i>	77
<i>Evaluare</i>	79
<i>Ne jucăm, lucrăm, progresăm!</i>	80

DESPRE ȘCOALĂ ȘI CARTE

La școală

după Barbu Ștefănescu Delavrancea

• Înțelegerea textului •

1 Completează cu informații din textul din manual.

Timpul
(când?)

Copilul se pregătea pentru școală încă de la mijlocul _____.

Locul
(unde?)

Cu ghiozdanul în spate colinda pe aceleași _____ din _____ . Zicea că a plecat la _____ .

Personajele
(cine?)

Uneori, _____ îl lua și pe _____ . Îi vorbea despre școală și despre profesorul său.

Multe îi spunea și _____ , care se numea _____ .

Acțiunea
(ce fac?)

Copilul se _____ sfios la noul an școlar. Îi era _____ , dar îi era și _____ .

Câinele _____ de căldură. _____ dinții și _____ capul după muște.

Martinica _____ ghemuită. _____ caldă și moale.

Dar pisici îi era _____ să _____ la școală.

2 Bifează ce nu este adevărat.

- Băiatul: se gândea la noul an școlar;
- se pregătea pentru școală abia la începutul toamnei;
- vorbea frumos despre profesorul său.
- Grivei: căsca de căldură;
- clănțănea de frig;
- repezea capul după țânțari.
- Martinica: stătea ghemuită în sânul copilului;
- era caldă și moale;
- nu se temea să meargă la școală.

3 Comunicăm oral! (Lucrați în perechi.)

a) Martinica și Grivei merg la Școala Animalelor de Companie. Imaginează-ți ce dialog ar purta ei cu o zi înainte de începerea școlii.

b) În timpul unei plimbări prin parc, te-ai întâlnit cu Toamna. Se pregătea și ea pentru începerea Școlii Anotimpurilor.

Ce întrebări referitoare la școala ei i-ai adresa și ce crezi că ți-ar răspunde?

4 Joc Interpretează rolul unui copil răsfățat, folosind sugestiile de mai jos.

Sugestii pentru dramatizare:

- te miști
- faci gălăgie
- ceri
- refuzi
- întrebi
- nu te descurci
- vrei atenția familiei

Băiatul ia ghiozdanul și îl deschide.

Băiatul: Nu e penarul!

Mama: Cum, nu este? L-am pus împreună în ghiozdan. Uită-te bine!

El răstoarnă nervos ghiozdanul.

Băiatul: Of, și penarul ăsta!

Bunica: Hai că te ajut să pui lucrurile înapoi.

Băiatul: Cravata asta mă strânge de gât!

Tata: Stai, că o potrivesc eu!

• Elemente de limba română •

1 Unește cuvintele cu același sens.

rușinos ○	○ minunat
grozav ○	○ sfios
moale ○	○ dorești
teamă ○	○ pufoasă
vrei ○	○ frică

2 Desparte în silabe următoarele cuvinte.

- școală ⇨ _____
- profesorul ⇨ _____
- sfios ⇨ _____
- mijlocul ⇨ _____
- dor ⇨ _____

3 Transformă, după model, cuvintele: bucurie, librărie, călătorie, năzdrăvanie.

pe/ri/pe/ți/e: _____

pe/ri/pe/ții: _____

4 CONCURS. Cine alcătuieste cea mai lungă propoziție, folosind doar cuvinte de 2 sau 3 silabe din textul „La școală“ după B. Șt. Delavrancea?

5

Completează propozițiile, alegând cuvinte dintre paranteze.

- Un grup de _____ / _____ legate prin _____ formează un _____ .
- Pentru a așeza corect în pagină un text, trebuie să fie respectate următoarele reguli:
  - la început, în dreapta sus se scrie _____ ;
  - titlul începe cu literă _____ și se scrie pe rândul _____ , la _____ ;
  - numele autorului (dacă este cazul) este completat _____ , ușor spre _____ ;
  - fiecare propoziție începe cu literă _____ ;
  - între cuvinte se lasă un spațiu mare cam cât o _____ ;
  - fiecare idee nouă începe cu _____ ;
  - la sfârșitul rândului, atunci când spațiul rămas este mai mic decât lungimea cuvântului, acesta se _____ în silabe.

(înțeles, mare, data, propoziții, mijloc, enunțuri, dreapta, următor, literă, alineat, mare, desparte, text, dedesubt)

6

Alcătuiește câte o propoziție despre școală la sfârșitul căreia să folosești:

a) punctul;

b) semnul întrebării.

7

Citește textul de mai jos și rescrie-l corect. Dă-i un titlu potrivit.

Era odată un împărat care avea trei fete, pe nume andra, bianca și cleopatra. acestea erau foarte frumoasă, harnică și istețe.

Tatăl era tare mândru de ficele lui?

8

Scrive semnele de punctuație potrivite.

- Eu sunt Cosmina Pe tine cum te cheamă
- Mă numesc Liliana Mi se spune Lili
- Unde stai
- Chiar lângă școală Dar tu
- Eu stau aproape de parc

9

Explică!

- „Nimeni nu se naște învățat.“
- „Cât trăiești înveți.“
- „Nu pentru școală înveți, ci pentru viață.“

(Seneca, filozof latin)

*Clubul
de lectură*

Elefăntelul Edi

după Anastasia Popa

Elefăntelul Edi este elev. Are ghiozdan, cărți, caiete și creioane colorate, toate pe măsură comandate.

Este un coleg bun și prietenos, căutând să le fie tuturor de folos.

Dimineața îi transportă în spate, fără să strâmbe din nas, pe colegii mai înceți la pas și pe somnoroșii care se trezesc greu și întârzie mai mereu.

Șerpișorul Kola, melcul Codobelcul și gușterul Susu cu solzi aurii folosesc acest taxi prietenos zi de zi.

Când prietenii au nevoie de mâncare proaspătă, Edi își lungește trompița elastică până în vârful pomilor sus și iată! Drept sub nas le-a adus: mango, kiwi, nuci de cocos, ananas și banane, să le țină toată ziua de foame.

Cu arșița nu se împacă deloc și, într-o zi, când soarele dogorea mai cu foc, s-a gândit să le facă tuturor o surpriză, pe loc.

Apă din râu, rece și clară a sorbit cu trompița lui năzdrăvană. Apoi a-mprăștiat peste clasa cu elevi toropiți de căldură o ploaică răcoritoare și bună.

Dar ploaia din senin iscată a șters cele scrise pe tablă ca un uriaș burete și a umplut caietele elevilor de pete...

Ce a pățit Edi? Citește continuarea în volumul „În împărăția animalelor“.

Povestea cărții de povești

după Emilia Căldăraru

• Înțelegerea textului •

1

Scrive titlul și numele autorului.

2

Completează cu informații din text.

- _____ a primit o _____. Este o _____ de _____ cu _____ minunate.
- _____ îi citește în _____. Băiatul se _____ de carte _____ ce _____ o _____.
- El _____ o _____ din carte ca să își facă o _____.
- Cartea îl întreabă dacă știe povestea _____ de povești. Ea îi _____ despre _____ și _____ din mintea scriitorului. Apoi îi spune despre _____ care a zugrăvit _____ minunate și despre _____ care a cules _____ pentru tipar. Îi mai vorbește și despre drumul _____ din _____ spre _____ de _____.
- Astfel, Gheorghită a aflat cât de mulți _____ lucrează pentru o _____ și a hotărât să _____ foaia la _____ ei.

3

Bifează răspunsurile corecte.

- Textul este: literar; articol de revistă; scrisoare.
- Acesta este scris: în versuri; în proză.
- Întâmplările sunt: reale; imagine.
- Personajele sunt: Gheorghită; bunica; bunicul; cartea.

4

„Lansarea cărții“ înseamnă:

- trimiterea cărții în librării (*a pune cartea în circulație*);
- prezentarea noii cărți în fața publicului (*a face cunoscută cartea*);
- prezentarea scriitorului în fața cititorilor (*a face cunoscut autorul*).

5

Cum mai contribuie alte persoane la apariția cărții? Unește și află.

editor ○
redactor ○
tehoredactor ○
ilustrator ○

- Are grijă ca textul să fie corect și frumos exprimat, iar imaginile să fie potrivite și bine plasate.
- Realizează desenele pentru carte.
- Primește manuscrisul de la scriitor și are grijă să fie corectat și tipărit, apoi trimite cărțile în librării.
- Aranjează textul și ilustrațiile pe calculator, ca să fie atractive, corecte și ușor de citit.

6

Împreună cu colegii, completează diagrama Venn de mai jos.

Text literar

Asemănări

Text informativ

7

Unește elementele cărții cu explicațiile corespunzătoare.

coperta ●

filele ●

pagina ●

titlul ●

autorul ●

alineatul ●

cuprinsul ●

● foile de hârtie cu dublă față care alcătuiesc o carte

● lista care cuprinde titlurile lecțiilor/capitolelor, așezată la începutul sau la sfârșitul cărții

● învelișul protector al cărții

● un rând retras într-un text pentru a marca trecerea la o altă idee

● un cuvânt sau un grup de cuvinte așezate la începutul unei lucrări

● persoana care a scris cartea

● fața unei file

● Elemente de limba română ●

1

Desparte în silabe și scrie numărul acestora.

Gheorghică

povești

bușteni

știi

2

Scrie cuvinte cu înțeles opus.

a primit → _____

lucrează → _____

minunate → _____

termină → _____

mulți → _____

bine → _____

3

Unește ce se potrivește.

literă ○
sunet ○
alfabet ○
cuvânt ○

○ unitate de bază a vocabularului, care are asociat un sens
○ cea mai mică parte a rostirii
○ litere așezate într-o anumită ordine
○ semn grafic din alfabetul unei limbi

4

Alintă cuvintele, după model.

hârtie ↔ **hârtiuță**

bunică ↔ _____

om ↔ _____

carte ↔ _____

băiat ↔ _____

pădure ↔ _____

5

Găsește însușiri pentru următoarele cuvinte.

☆ **carte** – *groasă, interesantă, valoroasă, rară*

☆ școală – _____

☆ caiet – _____

☆ coleg – _____

6

Compune câte un enunț în care:

● toate cuvintele încep cu aceeași literă;

● toate cuvintele au câte trei silabe;

● toate cuvintele sunt în ordine alfabetică.

7 Scrie cuvinte înrudite cu „alfabet“.

8 Găsește zece cuvinte care să se termine cu litere ordonate alfabetic.

lalea, corb, rac, _____

9 Scrie în ordine alfabetică cât mai multe cuvinte care încep și se termină cu aceeași literă.

ața, bob, coc, _____

10 Aduagă literele care lipsesc.

Karina, ___avinia, ___ioara, ___icolae, ___vidiu, ___etruța, ___adu, ___orina, ___erban, ___udor, ___icu, ___rsula, ___ictor, ___endy, ___enia, ___anis, ___ina.

Acum 5 000 de ani, vechii egipteni aveau deja alfabet.

Problema era că... era atât de complicat, încât doar puțini oameni știau să-l folosească, pentru că:

- existau peste 700 de semne sau desene;
- desenele reprezentau obiecte, oameni, animale;
- nu exista niciun semn pentru sunetele **a, e, i, o, u**, deci cuvintele erau ghicite;
- se citea de la stânga la dreapta (când figurile priveau spre stânga) sau de la dreapta la stânga (când figurile priveau spre dreapta).

11 Descoperă și transcrie mesajul vechiului egiptean! Urmărește încotro privește figura ca să afli din ce parte (stânga sau dreapta) începi citirea.

! E E I E 1 3 A O U E I U A E

D

L

R

Ș

T

V

Fructul cel mai valoros

poveste din folclorul bulgar

• Înțelegerea textului •

1

Bifează răspunsul corect.

- Tatăl le-a cerut celor trei fii:
 să-și cumpere ce doresc;   să caute fructul cel mai valoros.
- Fiul cel mare i-a adus tatălui:
 un ciorchine de strugure;   tot felul de fructe greu de găsit.
- Al treilea fiu:
 nu a vrut să aducă nimic;   a învățat trei ani.

2

Ordonează ideile textului.

- Primul fiu a adus acasă un ciorchine de strugure.
- Un tată avea trei fii.
- Tatăl a fost bucuros că fiul cel mic a găsit fructele cele mai valoroase.
- El le-a cerut băieților să găsească fructul cel mai valoros.
- Al treilea copil a mers trei ani la școală.
- Al doilea băiat a venit cu tot felul de fructe greu de găsit.

3

Ordonează cuvintele și vei descoperi trei proverbe despre învățătură.

1. pierde   rămâne   Când   tot,   omul   îi   învățătura.
2. comoră.   cea   mai   Învățătura   de   e   preț
3. ochi.   știe   carte   patru   Cine   are

4

Tu ce preferi? Dezvoltă propozițiile, adăugând câte două-trei preferințe.

- ❁ Eu prefer cărțile cu _____.
- ❁ Îmi plac revistele _____.
- ❁ Eu admir personaje ca _____.
- ❁ Îmi place muzica _____.

numele formației, solistului...

● **Eu îți recomand cartea... . Tu ce îmi recomanzi?**

Alege o carte pe care o recomanzi colegului tău. Motivează!
Apoi schimbați rolurile.

Joce de rol
în perechi

✂ **Sugestii:** Eu îți recomand cartea _____, pentru că:

- întâmplările te țin cu sufletul la gură;
- se termină ..... cum?
- are un personaj minunat, care .....
ce face?
- are niște ilustrații ..... cum?
- volumul este .....

● **Elemente de limba română** ●

1

Alege din text două perechi de cuvinte care au același sens.

a) _____ / _____ b) _____

2

Găsește cuvinte cu mai multe sensuri, dintre care cel puțin unul să fie neobișnuit.
Explică-le!

Exemplu: dulce → gust (sens propriu) → **Compotul este dulce.**

dulce → plăcut, simpatic (sens figurat) → **E un copil dulce.**

3

Scrive ceea ce lipsește.

(un) macaragiu

(doi, niște) macaragii

(toți) macaragiii

_____

(doi, niște) barcagii

_____

_____

(toți) geamgiii

4

Completează dialogul.

– Bună!

– .....

– Eu mă ..... Elena. Pe tine cum te .....?

– Numele meu este ..... Sunt elevă în ..... a II-a B.

– Și eu sunt tot în clasa ..... Înseamnă că vom fi .....

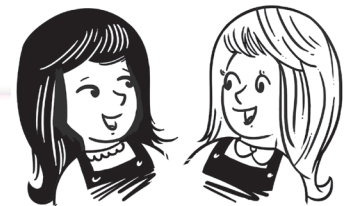
Mă bucur să te .....

– Și eu!

– Să mergem împreună la .....

– Sigur! Ar fi grozav dacă .....

Joce de rol

5

Scrive fratelui tău un bilet în care îl rogi să-ți facă rost de o carte. Precizează titlul și autorul cărții.

6

Completează, după model.

lacrimă	înlăcrimat
foame	
grijă	
durere	
departe	
spumă	

7

Povestește o întâmplare din vacanța mare. Dă-i un titlu potrivit!

Nu uita să precizezi:

- locul întâmplării;
- personajele;
- când a avut loc întâmplarea.

8

a) Dialog. Citește conversația următoare.

Spre școală

Dana și Andrei sunt colegi de clasă și vecini la bloc. Ei au pornit împreună spre școală.

Pe bulevard urmează să traverseze.

– Să trecem pe zebra! spune Andrei.

– Uite-l pe Doru. Se grăbește spre noi. Să-l așteptăm, propune Dana.

– Bine.

Doru se apropie, îmbujorat de efort.

– Salut! Hai să trecem! Să nu întârziem! zice el.

Băieții sunt gata să pășească pe trecerea de pietoni.

– Stați! îi oprește Dana. E roșu.

Cei trei colegi așteaptă și apoi traversează pe culoarea verde. Ei se îndreaptă spre curtea școlii.

– Am sosit la timp! constată bucuros Doru.

b) Imaginează-ți dialogul celor trei colegi, în clasă, când Doru anunță că vrea să stea cu Dana în bancă.

Repetăm și învățăm!

🌸 Citește textul următor și rezolvă cerințele.

Cum se face o carte

de Grigore Vieru

Da. Cartea a fost un copac prima oară.
În zori, tăietorii copacul doboară.
Fabrica, uite, preschimbă tulpina.
În foile astea, subțiri ca lumina.
Hârtia foșnește, șoptește, vorbește.
Cuvinte-furnici se strecoară hoțește.

Nu dorm scriitorii noaptea întreagă,
Pe tipografi sudoarea aleargă.
Oh, cartea își are un miez ca de fragă!
Ca ochii din cap o păzesc
Și mi-e dragă.

1

Scrie titlul și autorul textului.

2

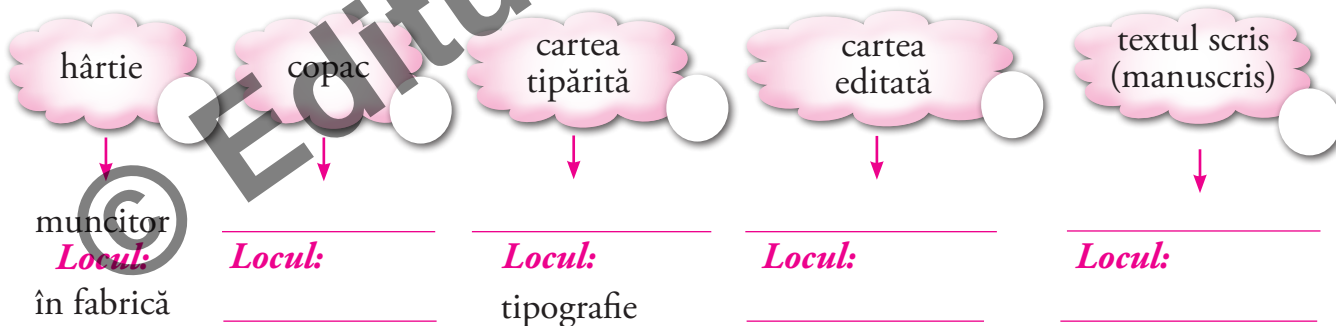
Bifează ce este corect.

- Poezia prezintă:
- cum este realizată o carte;
  - istoria apariției cărților tipărite;
  - sentimentele poetului față de carte.

3

Numerotează etapele realizării unei cărți. Completează cine se ocupă de fiecare etapă și unde are loc.

4

Scrie versurile care exprimă sentimentele poetului față de carte.

5

Desparte în silabe cuvintele: *ochii, foile, miez, noaptea, subțiri.*

Evaluare

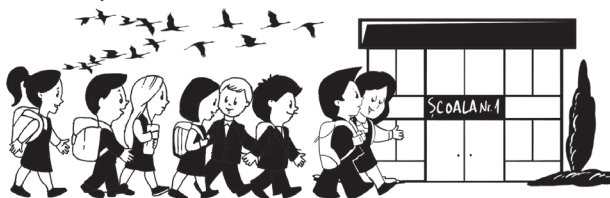
🌸 Citește textul și rezolvă cerințele.

Sfârșitul vacanței

E septembrie. În sufletele copiilor se împletesc întâmplări cu soare. Însă ceva a lipsit. Să fie oare privirea senină a învățătoarei sau glumele colegilor?

Școlari gălăgioși ca niște vrăbiuțe curg pe străzi. Cărțile nerăbdătoare așteaptă să se urce în ghiozdane.

Alfabetul se bucură de ultimele clipe de răgaz. Bunul prieten îi va ajuta pe copii să descopere poveștile și minunile lumii.

1 **Transcrie propoziția în care apare cuvântul:** a) soare; b) gălăgioși.

2 **Răspunde la întrebări.**

a) Ce le-a lipsit copiilor în vacanța de vară?

b) Cine îi va ajuta pe copii să afle lucruri noi?

3 **Unește cuvintele cu sens asemănător.**

4 **Leagă cuvintele cu sens opus.**

zărim
gălăgios
răgaz
clipă
să descopere

zgomotos
 vedem
 odihnă
 să afle
 moment

se bucură
pornit
gălăgioși
nerăbdători
călduros

răcoros
 răbdători
 se întristează
 tăcuți
 oprit

5 **Desparte în silabe următoarele cuvinte:**
scolari, copiilor, gălăgioși, ghiozdane, odihnă, învățătoare.

6 **Prezintă-te! (Scrie un text de 3-5 enunțuri!)**

AUTOEVALUARE

NR.	FOARTE BINE	BINE	SUFICIENT
1.	propoziții corecte	propoziții corecte, cu 1-3 greșeli de scriere	o propoziție aleasă incorect sau mai mult de 3 greșeli de scriere
2.	2 răspunsuri corecte	2 răspunsuri cu unele greșeli	1 răspuns corect
3, 4	5 asocieri corecte	1-2 greșeli	3 greșeli
5.	6 despărțiri corecte	1-2 greșeli	3 greșeli
6.	text corect	3-5 enunțuri, dar cu 2-3 greșeli de scriere	text neterminat sau cu mai mult de 3 greșeli de scriere

La sfârșitul evaluării te simți: 😞 😐 😊 .

Ne jucăm, lucrăm, progresăm!

- 1 Scrie ideile și cuvintele care îți vin în minte când vezi o carte.

întâmplări amuzante

- 2 Alcătuieste două propoziții în care cuvântul „carte“ să aibă sensuri diferite.

- 3 Ordonează alfabetic șase cuvinte care au legătură cu școala.

- 4 Pune în ordine cuvintele și scrie mesajul despre carte.

comoară

de

Cartea

o

este

învățători

- 5 Redactorul nu a fost atent la corectură. Încercuiește cele 6 greșeli care i-au scăpat.

Copiii îi ascultă atenți pe editorii invitați. Aceștia lucrează în două edituri. Iei povestesc cum organizează publicarea unei cărți. De când vine scriitorul la el cu manuscrisul, editorul coordonează redactori, tehnoredactori, ilustratori și tipografi. Astfel, textul și imaginile se transformă în cărți tipărită. Uare știai că pe copertă apare și numele editurii.

- 6 Ai întâlnit în lecturile tale personaje năstrușnice, precum: spiridușii, elfii, zânele? Cum se numeau? În ce carte i-ai întâlnit?

PE CĂRĂRILE TOAMNEI

Bradul

poveste populară românească

• Înțelegerea textului •

1

Marchează cu „X” răspunsurile corecte.

◆ Textul este:

o poezie; o ghicitoare; o poveste.

◆ Pasărea nu a plecat spre ținuturi mai calde, deoarece:

nu a vrut să-și abandoneze cuibul;
 avea aripa frântă;
 credea că poate ierna între ramurile salciei.

◆ Pasărea a găsit adăpost între ramurile:

stejarului; bradului; salciei.

◆ Moș Crivăț și-a dorit ca:

Vântul să scuture frunzele bradului;
 bradul să fie rupt de către Vânt;
 bradul să își păstreze mereu podoaba verde.

2

Notează cu **A** (adevărat) sau **F** (fals) semnele sosirii toamnei.

- Păsările călătoare pleacă.
- Animalele sălbatice își fac provizii pentru iarnă.
- Soarele arde cu putere.
- Vântul împrășteie frunzele galbene.
- Plouă.
- Înmuguresc copacii.

3

Răspunde la întrebări!

a) Ce copac a acceptat ca pasărea cu aripa frântă să primească adăpost între ramurile sale?

b) Cine a vrut să scuture frunzele bradului?

c) De ce bradul cel bun își păstrează frunzele verzi și iarna?

4 Spune-ți părerea și motivează! Cum crezi că s-a simțit pasărea atunci când salcia și stejarul au refuzat să o adăpostească?

● Elemente de limba română ●

1 Alintă cuvintele.

brad ↔ _____

stejar ↔ _____

salcie ↔ _____

aripă ↔ _____

ramură ↔ _____

frunză ↔ _____

2 Scrie cuvinte înrudite cu „verde“.

---

3 Găsește însușiri potrivite pentru:

brad → _____

pasăre → _____

frunze → _____

toamnă → _____

4 Alcătuieste enunțuri folosind cuvintele: *pasăre, salcie, brad, vântul, Moș Crivăț.*

---

5 Transformă propoziția, după model, într-o propoziție care are la sfârșit semnul exclamării. Citește-o!

Model: Toamna darnică a sosit pe meleagurile noastre.

Toamna darnică a sosit pe meleagurile noastre!

Vântul a vorbit cu Moș Crivăț.

6 Transcrie enunțurile. Încercuiește explicația folosirii semnului de exclamare.

• Ce prietenos este bradul! (*îndemn/împrimire*)

• Te rog să nu scuturi frunzele bradului! (*poruncă/rugămintă*)

• Călătorie plăcută spre ținuturile cu soare pline! (*urare/salut*)

7 Alcătuieste câte o propoziție în care să folosești cuvântul „toamna“, astfel încât:

• să oferi o informație;

• să adresezi o întrebare;

• să exprimi o mirare.

Clubul
de lectură

Piatra pițigoiiului

după Tudor Arghezi

A fost demult o toamnă dulce și lungă. Păsările călătoare ajunseseră cu bine în țările calde. Aici aveau să trăiască până trecea gerul și se topea zăpada de la noi.

Unele începuseră să îmbătrânească. Văzură că nu or să mai aibă puterea să se întoarcă și ținură sfat. Hotărâră să zidească un palat și ridicară cea mai mare cetate din lume.

O pasăre galbenă, cât un fluture de mică, se duse la balconul unei împărătese din țărâmurile calde. Nu mai văzuse niciodată o împărăteasă de culoarea ei. Era negricioasă, și cu toate astea, neînchipuit de frumoasă. Uimită de gingășia pițigoiiului de aur cu ciocul de os, îl lăsă să intre. Dar după trei zile tâlharul a plecat, furând o pietricică fermecată. Piatra avea puterea să întinerească bătrânețea. Pungașul se întoarse în palatul păsărilor și le întineri pe toate.

De atunci, palatul a rămas gol, deoarece nicio pasăre nu mai îmbătrânește. Ele se întorc în fiecare primăvară întinerite din țările calde.

Zile de toamnă

de George Coșbuc

• Înțelegerea textului •

1

Marchează răspunsurile corecte.

◆ Poezia este un text:

- nonliterar;
- literar în versuri;
- literar în proză.

◆ Versul este:

- un rând dintr-o strofă;
- un titlu;
- o propoziție care are la sfârșit semnul exclamării.

2

Bifează semnele toamnei prezente în poezie.

- Zilele devin mai scurte.
- Este frig și bate vântul.
- Frunzele copacilor se scutură.
- Pleacă păsările călătoare.
- Florile stau supărate.
- Bruma veștejește plantele.

3

Formulează întrebări pentru a primi ca răspuns primul vers al poeziei.

- Când _____ ?
- Ce _____ ?
- Unde _____ ?

4

Scrie din poezie perechile de cuvinte care rimează.

flori – zburători;   albine – bine.

• Elemente de limba română •

1

Transformă, după model.

frunză arămie ⇨ frunze arămii

rază aurie ⇨ _____

covor ruginiu ⇨ _____

nor cenușiu ⇨ _____

fir argintiu ⇨ _____

lac străveziu ⇨ _____

2

Completează potrivit.

☆ Toamna a colorat natura ca un adevărat _____.

☆ Pomii sunt îmbrăcați cu haine galbene și ruginii ca niște _____.

☆ Merele sunt roșii ca _____.

☆ Perele sunt galbene ca _____.

3

Scrie cuvinte cu sens opus.

frig ⇨ _____

rea ⇨ _____

bine ⇨ _____

zi ⇨ _____

supărate ⇨ _____

afară ⇨ _____

4

Găsește cât mai multe cuvinte care să rimeze cu:

Model: vânt – pământ, cuvânt

supărate – _____

grădină – _____

flori – _____

5

Alcătuiește un text despre toamnă în care să folosești și expresiile:

- „toamna pictează arborii pădurii“;
- „pleacă păsările călătoare vâslind în înălțimile albastre“;
- „florile stau supărate“.

Clubul
de lectură

Pisoiașul curios

Un pisoiaș privește frunzele ruginii ale copacilor.

– De ce frunzele nu mai sunt verzi? întrebă mirat pisoiiul.

– Cri! Cri! îi răspunde un greieraș. A venit toamna.

– Și te bucuri?

– Nu! Trebuie să las de acum cântecul voios al chitarei și să mă îngrijesc de provizii pentru iarnă. Vecina mea, furnica, nu a fost miloasă anul trecut.

Ce este toamna?

• Înțelegerea textului •

1

Răspunde la întrebări.

◆ Ce formează frunzele multicolore ale copacilor după ce cad?

◆ Cum este cerul mai mereu în anotimpul toamna?

◆ Ce fac numeroase specii de păsări la începutul toamnei?

2

Transcrie enunțul din care afli ce culori capătă frunzele copacilor în anotimpul toamna.

3

Alege explicația potrivită.

◆ Frunzele copacilor cad și formează:

- un covor verde ca smaraldul;
- un covor gros, foșnitor;
- un covor multicolor.

◆ Păsările migrează, pentru că:

- doresc să mai vadă și alte locuri;
- nu mai găsesc hrană și nu suportă frigul;
- sunt speriate de larma elevilor care încep școala.

Din tainele naturii

De ce își pierd copacii frunzele?

- Frunzele au nevoie de lumina soarelui pentru a pregăti hrana copacului. Toamna, frunzele nu mai au destul soare pentru a face aceasta.
- Apa nu mai poate circula prin codițele frunzelor care se usucă și mor.

Joc de rol

Zâna Vara: Am avut poienile înflorite, cu albine și fluturi. Tu ce ai adus?

Zâna Toamna: E adevărat că florile mele sunt mai puține, dar uită-te la frumusețea pădurilor. Sunt îmbrăcate în cele mai calde culori: auriu, roșcat, arămiu, ruginiu. O minunăție!

Zâna Vara: Sunt frumoase deocamdată, dar sunt tăcute. Cântăreții mei înaripați au plecat spre țările calde. În curând vor fi golașe și triste...

Zâna Toamna: Oamenii sunt însă bucuroși de roadele mele: fructe și legume nenumărate. Își vor umple cămărilor și hambarele pentru iarnă.

• Elemente de limba română •

1 Ordonează alfabetic roadele toamnei: țelină, ardei, mere, păstârnac, usturoi, fasole, morcovi, gutui, prune, cartofi, linte, vinete, gogoșari, dovleci, struguri, varză, conopidă, pere.

2 Imaginează-ți ce le-a răspuns toamna copiilor:
– Bine ai venit în clasa a doua, Toamnă dragă!

3 Despărte în silabe cuvintele.

particularități ♦♦ _____

migratoare ♦♦ _____

răcoroase ♦♦ _____

anotimp ♦♦ _____

4 Găsește cât mai multe însușiri pentru cuvântul „anotimp“.

anotimp – ploios, friguros, _____

Reține! Virgula se folosește între cuvintele unei enumerări.

5 Scrie enunțuri în care să numeri:

- ♦ fructele toamnei;
- ♦ numele a patru colegi pe care dorești să-i inviți la aniversarea ta;
- ♦ ingredientele pe care le folosești atunci când pregătești o plăcintă cu dovleac.

Puișorii

după Emil Gârleanu

• Înțelegerea textului •

1 Informează-te și scrie titlul altor cinci texte din volumul „Din lumea celor care nu cuvântă“ de Emil Gârleanu.

2 Bifează răspunsurile corecte.

◆ „Puișorii“ reprezintă:

- o scrisoare;
- un text literar;
- un articol de revistă.

◆ Un copilăș urmărește:

- puișorii care se joacă împreună cu pisicuța;
- salturile veveriței jucăuse printre ramurile copacilor;
- jocul stolului de păsări.

◆ Puișorii își iau rămas-bun de la:

- celelalte păsări;
- copil și de la cuibul lor;
- izvoarașul din poieniță.

ȘTIAI CĂ...?

Drumurile păsărilor călătore, foarte lungi și obositoare, sunt pregătite și alese cu grijă.

Păsările terestre (rândunica, cucul, privighetoarea etc.) ocolesc intenționat întinderile mari de apă. Păsările de apă (lebedele, berzele, rațele sălbatice) evită suprafețele mari de pământ.

3 Scrie un scurt dialog între copil și puișorii care pleacă spre țări îndepărtate.

• Elemente de limba română •

1 Scrie cât mai multe însușiri pentru cuvântul „pui“.

pui – *golași, zglobii, triști,* _____

2 Un cuvânt poate avea mai multe înțelesuri. Scrie și tu alte exemple.

pui: • Rândunica avea trei pui. • Tu pui miere în ceaiul bunicului.

3 Observă modelul dat și continuă transformarea enunțurilor.

– Andreea, ai citit textul despre anotimpul frunzelor pictate?

– Ai citit, Andreea, textul despre anotimpul frunzelor pictate?

– Ai citit textul despre anotimpul frunzelor pictate, Andreea?

✿ – Rândunel, când pleci către sudul însorit?

✿ – Furnicuță, vei participa la Balul Toamnei?

✿ – Puișori, să ne revedem cu bine!

4 Alcătuieste câte o propoziție în care să folosești virgula:

a) într-o enumerare;

b) pentru a separa de restul propoziției cuvântul care arată cui ne adresăm.

Balada unui greier mic

de George Topîrceanu

• Înțelegerea textului •

1

Bifează răspunsurile corecte.

◆ Textul este:

în proză;

în versuri.

◆ Fragmentul reprezintă:

descrierea toamnei;

povestirea unei întâmplări;

vorbirea unui personaj.

◆ Personajele sunt:

greierele;

toamna;

furnica;

albinele.

2

Citește cu atenție poezia și încercuiește ce este potrivit.

a) Greierașul vorbește:

cu furnica;

cu toamna;

cu el însuși.

c) Greierașul spune despre vecina lui că este:

harnică și darnică;

harnică și zgârcită;

zgârcită și bârfitoare.

b) *Nu credeam c-o să mai vii* este:

o rugăminte ca toamna să plece;

o scuză că greierașul nu și-a făcut provizii;

o glumă.

Minidicționar

bârfitor – care vorbește de rău pe ceilalți

3

Transcrie versurile care arată cum e toamna pentru greier.

© _____
_____

◆ Culorile ei sugerează _____

(ce sentimente?)

4

a) Unește numai cuvintele care rimează și descoperă însușiri ale greierașului.

neștiutor

cântăreț

harnic

copilăros

plângăreț

neros

neprevăzător

șugubăț

b) Încercuiește partea care rimează din cuvintele următoare. Completează-o în casete și află ce este greierașul.

povară, negru, cândva, cămară, isprăviră

un pierde-

v

□

□

□

5

Înlocuiește expresiile care îl descriu pe greieraș.

muiat în tuș – *negru tuci, negru ca* _____

pușat cu brumă – *pușat cu zahăr fin, pușat cu* _____

• Elemente de limba română •

1

Alcătuiește propoziții folosind cuvintele: *humă, grăunțe, brumă.*

Handwriting practice lines consisting of three horizontal lines (top, middle dashed, bottom) repeated three times.

2

Găsește în poezie însușiri pentru:

o grăunță ⇨ _____

glas ⇨ _____

toamnă ⇨ _____

căsuța ⇨ _____

3

Eu scriu multe, tu scrii una!

aripi ⇨ _____

furnici ⇨ _____

dealuri ⇨ _____

greierași ⇨ _____

păduri ⇨ _____

grăunțe ⇨ _____

Joce de rol

Te impresionează tristețea greierașului?
Ce ai face, dacă l-ai întâlni?

- Sugestii:**
- Îi vei aduce grăunțe.
  - Îl iei acasă, în magazia bunicului.

4

Barează cu o linie varianta greșită.

A renunțat la chitară

casă/ca să nu-l mai prindă iară gerul și vremea ploioasă.

El a construit o *casă/ca să*.

A făcut-o sub un mal, nu în vale, ci pe deal.

ȘTIAI CĂ...?

- Aripile **greierului** nu îi folosesc la zburat, ci la cântat.
- Ca să crească, trebuie să năpârlească (își leapădă pielea tare ca o carapace subțire). Noua piele se întărește și ea după ce greierul crește.
- Ochii lui văd în mai multe direcții deodată, pentru că sunt compuși din mulți ochi mici, puși unii lângă alții.

5 Realizează portretul greieraşului. Completează.

Portretul greieraşului

Greieraşul este un personaj mic, gingaş, , „muiat şi pe aripi „ *cu* „: *(culoare)*

Cântăreţ neobosit, el nu este gospodar şi nu s-a îngrijit de pentru iarnă. Crezând că toamna va sosi târziu, către , greierul nu a adunat nici măcar . Astfel, el este că va trebui să ceară iar cu împrumut de la . Lipsit de putere, i se adresează toamnei nemiloase şi aspre, cu glas „ „: „Tare-s şi „.

Cuvintele lui exprimă neputinţa şi tristeţea micuţelor vieţuitoare, care se află fără ocrotire în faţa urgiei anotimpului rece.

Eu am faţă de greieraş sentimente de .

• **Biletul** •

6 Observă biletul de mulţumire scris de furnica Hărnicuţa, prietenului ei, Greieraşul trubadur.

7 Scrie şi tu un bilet în care o rogi pe bunica ta să pregătească delicioasa plăcintă cu mere.

8 Transcrie corect următorul bilet.

15 octombrie 2023

Greieraşule,

Îţi mulţumesc că ai cântat
aseară la petrecerea din muşuroi.
Toate furnicuţele s-au bucurat.

Cu drag,
Hărnicuţa

17 octombrie 2023 Cristina te rog să-mi împrumuţi
cartea „poezii“ de george topîrceanu.
mulţumesc

Cu prietenie
cornelia

Repetăm și învățăm!

🌸 Citește textul și rezolvă cerințele.

Rândunica îngrijorată

După ce a zburat de colo până colo, căutându-și hrană, rândunica s-a așezat pe o creangă de copac. Privea cu atenție o frunză ce se legăna în vânt.

– De ce te uiți la mine atât de insistent? o întreabă frunza.

– Iartă-mă, te rog, am fost nepoliticoasă. Am observat că ai început să îngălbenesci.

– Este adevărat, a răspuns frunza. Diminețile sunt reci, timpul este ploios, serile vin mult mai devreme, semn că toamna se apropie. Dar de ce ești îngrijorată?

– Sunt îngrijorată deoarece trebuie să mă pregătesc de plecare. Doar știi că noi, rândunelele, toamna zburăm spre țările calde. Aici nu mai facem față.

– Nu mai zăbovi nicio clipă! Drum bun!

Rândunica își luă zborul.

La anul, poate aceeași rândunică se va așeza pe aceeași ramură, dar, cu siguranță, nu va vorbi cu aceeași frunză!

Minidicționar

insistent – stăruitor, perseverent,
a zăbovi – a întârzia

1

Precizează locul, timpul și personajele acțiunii. _____

2

Răspunde la întrebări.

- ◆ Ce privea rândunica cu insistență?
- ◆ Care sunt semnele toamnei descrise în text?
- ◆ Care este motivul îngrijorării rândunicii?
- ◆ Ce sentimente îți trezește acest text?

3

Găsește un alt titlu textului.

4

Creează un cvintet despre rândunică.

Pasăre care are coada ca o furculiță →

Două cuvinte care arată

însușiri ale rândunicii →

Trei cuvinte care arată acțiuni
ale rândunicii →

Un enunț alcătuit din patru cuvinte
despre pasărea călătoare →

Un cuvânt ca o concluzie (sentiment,
părere) →

Evaluare

1 Înlocuiește expresiile din textul „Rândunica îngrijorată” cu alte cuvinte care au înțeles asemănător.

nu mai zăbovi → _____

își luă zborul → _____

nu facem față → _____

2 Caută în textul „Rândunica îngrijorată” cuvintele subliniate. Găsește:

a) cuvântul cu înțeles asemănător pentru cuvântul subliniat cu o linie;

b) cuvinte cu sens opus pentru cuvintele subliniate cu două linii.

3 Ordonează enunțurile corespunzător derulării întâmplărilor din text.

Pasărea vorbește cu frunza.

Rândunica s-a așezat pe ramura unui copac.

Rândunica zboară către țările calde.

4 Desparte în silabe cuvintele.

rândunică ••••• _____

frunză ••••• _____

nepoliticoasă ••••• _____

siguranță ••••• _____

5 Scrie trei enunțuri care exprimă: • o rugămintă; • o urare; • un îndemn.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

AUTOEVALUARE

NR.	FOARTE BINE	BINE	SUFICIENT
1	3 răspunsuri corecte	2 răspunsuri corecte	1 răspuns corect
2	3 cuvinte găsite	2 cuvinte găsite	1 cuvânt găsit
3	Ordonează corect.	Ordonează, cu reveniri.	Inversează ordinea a două enunțuri.
4	4 cuvinte despărțite corect în silabe	3 cuvinte despărțite corect în silabe	2 cuvinte despărțite corect în silabe
5	3 enunțuri corecte	2 enunțuri corecte	1 enunț corect

La sfârșitul evaluării te simți: 😞 😐 😊 .

Ne jucăm, lucrăm, progresăm!

1

Anumite semne de punctuație s-au încurcat. Nu știi unde să se așeze. Ajută-le tu!

De ce plângi iarăși, Toamnă

De ce din ochii tăi de-aramă

să se prelingă peste noi

lacrimi, șuvoi

N-aș vrea să plâng, răspune Toamna

Dar vântul rău și ascuțit

rochia mi-a zdrențuit,

coroana mi-a desfrunzit

Spune tu cum să nu plâng

când văd păsări mici strigând

că li-i frig în țara mea

Tu n-ai face tot așa

CARMINIS

2

a) Rimele toamnei. Scrie câteva cuvinte care rimează.

flori – culori _____

păsărele – rândunele _____

3

b) Încearcă să scrii câteva versuri despre anotimpul toamna.

Scrie un text alcătuit din 5-6 enunțuri, în care să descrii rândunica îngrijorată. La final, verifică dacă:

- ai așezat corect în pagină;
- ai folosit semnele de punctuație corespunzătoare;
- ai scris corect și caligrafic;
- ai folosit 1-2 expresii frumoase.

4

Compune, la alegere, două bilete:

- de mulțumire;
- de invitație la un film de aventuri;
- de solicitare a împrumutării unei cărți despre păsările migratoare;
- de informare asupra orei de începere a activităților din cadrul „Atelierelor Toamnei“.

